പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികളും നീതി ആയോഗും

പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ

ഇന്ത്യ ഒരു സ്വതന്ത്ര രാജ്യമായപ്പോൾ, അക്കാലത്തെ രാജ്യത്തിന്റെ നേതാക്കൾക്കു മുന്നിൽ നിരവധി ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർന്നിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഇന്ത്യൻ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ വൈകല്യത്തിലാക്കി, രാജ്യത്തിന്റെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയെ ശക്തമാക്കാൻ നേതാക്കൾക്ക് വെല്ലുവിളികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഔപചാരിക മാതൃക സ്വീകരിച്ചു. മുൻ പ്രധാനമന്ത്രി ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ചെയർമാനായി **1950 മാർച്ച് 15** നാണ് ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ സ്ഥാപിതമായത്. ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ നേരിട്ട് ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. **2015 ജനുവരി 1** ന് പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി സ്ഥാപിച്ച NITI ആയോഗ് (നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ ട്രാൻസ്ഫോർമിംഗ് ഇന്ത്യ ആയോഗ്) ആസൂത്രണ കമ്മീഷനെ മാറ്റി.

വിഭവങ്ങളുടെ ഏറ്റവും ഫലപ്രദവും സന്തുലിതവുമായ വിനിയോഗത്തിനും മുൻഗണനകൾ നിർണയിക്കുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല ആസൂത്രണ കമ്മീഷനെ ഏൽപ്പിച്ചു. അതിനുശേഷം ആസൂത്രണ കമ്മീഷൻ കേന്ദ്രീകൃതവും സംയോജിതവുമായ ദേശീയ സാമ്പത്തിക പരിപാടികൾ ഓരോ അഞ്ച് വർഷവും ഇടവിട്ട് രൂപപ്പെടുത്തുന്നു, അതുവഴി പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി 1951ൽ പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റു അവതരിപ്പിച്ചു.

ഒന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1951-56):

- ഇത് ഹാരോഡ്-ഡോമർ മോഡലിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു.
- കൃഷി, വില സ്ഥിരത, വൈദ്യുതി, ഗതാഗതം എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക
- പദ്ധതിയുടെ അവസാന രണ്ട് വർഷങ്ങളിൽ മികച്ച വിളവ് ലഭിച്ചതിനാൽ ഇത് വിജയകരമായ പദ്ധതിയായിരുന്നു.

രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1956-61):

- അറിയപ്പെടുന്ന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിഷ്യന്റെ പേരിലുള്ള മഹലനോബിസ് പദ്ധതി എന്നും ഇത് അറിയപ്പെടുന്നു.
- ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വ്യവസായവൽക്കരണത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുക
- വിദേശവായ്പകൾ വഴിയുള്ള വൻ ഇറക്കുമതിക്ക് വാദിച്ചു.
- കൃഷിയിൽ നിന്ന് വ്യവസായത്തിലേക്ക് അടിസ്ഥാന ഊന്നൽ മാറ്റി

byjusexamprep.com

- ഈ പ്ലാൻ സമയത്ത്, വില 30% വർദ്ധിച്ചു, ആദ്യ പ്ലാൻ സമയത്ത് 13% ഇടിവുണ്ടായി

മൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1961-66):

- ഇത് കൃഷിക്കും ഗോതമ്പിന്റെ ഉൽപാദനത്തിലെ പുരോഗതിക്കും ഊന്നൽ നൽകി, എന്നാൽ 1962 ലെ ഹ്രസ്വമായ ചൈന-ഇന്ത്യൻ യുദ്ധം സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിലെ ബലഹീനതകൾ തുറന്നുകാട്ടുകയും പ്രതിരോധ വ്യവസായത്തിലേക്കും ഇന്ത്യൻ സൈന്യത്തിലേക്കും ശ്രദ്ധ തിരിക്കുകയും ചെയ്തു.
- അപ്രതീക്ഷിത സംഭവങ്ങൾ മൂലം ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നതിൽ പൂർണ്ണ പരാജയം- ചൈനീസ് ആക്രമണം (1962), ഇന്ത്യ-പാക് യുദ്ധം (1964), 1965-66 കടുത്ത വരൾച്ച.

മൂന്ന് വാർഷിക പദ്ധതികൾ (1966-69):

- കാർഷികമേഖലയിലെ നിലവിലുള്ള പ്രതിസന്ധിയും ഗുരുതരമായ ഭക്ഷ്യക്ഷാമവും വാർഷിക പദ്ധതികളിൽ കൃഷിക്ക് ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത് അനിവാര്യമാക്കി.
- ഈ പദ്ധതികൾക്കിടയിൽ, ഒരു പുതിയ കാർഷിക തന്ത്രം നടപ്പിലാക്കി. ഉയർന്ന വിളവ് തരുന്ന വിത്തുകളുടെ വ്യാപകമായ വിതരണം, രാസവളങ്ങളുടെ വ്യാപകമായ ഉപയോഗം, ജലസേചന സാധ്യതകളുടെ ചൂഷണം, മണ്ണ് സംരക്ഷണം എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.
- വാർഷിക പദ്ധതികളുടെ സമയത്ത്, മൂന്നാം പദ്ധതിയിൽ സൃഷ്ടിച്ച ആഘാതങ്ങൾ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ ആഗിരണം ചെയ്തു.

നാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1969-74):

- മറ്റ് മേഖലകളെ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ സഹായിക്കുന്നതിന് കാർഷിക വളർച്ചാ നിരക്കിലായിരുന്നു പ്രധാന ഊന്നൽ
- പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ രണ്ട് വർഷം റെക്കോർഡ് ഉൽപ്പാദനം കണ്ടു. മൺസൂൺ കുറവായതിനാൽ കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് വർഷമായി കണക്കെടുത്തില്ല
- 1971ലെ ഇന്ത്യ-പാക് യുദ്ധത്തിന് മുമ്പും ശേഷവും ബംഗ്ലാദേശി അഭയാർഥികളുടെ ഒഴുക്ക് ഒരു പ്രധാന വിഷയമായിരുന്നു.

അഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1974-79):

- 'ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം' (ഗരീബി ഹഠാവോ), 'സ്വാശ്രയത്വം കൈവരിക്കൽ' എന്നീ രണ്ട് പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ അത് നിർദ്ദേശിച്ചു.
- ഉയർന്ന വളർച്ചാ നിരക്ക് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, വരുമാനത്തിന്റെ മെച്ചപ്പെട്ട വിതരണം, ആഭ്യന്തര സമ്പാദ്യ നിരക്കിലെ ഗണ്യമായ വളർച്ച എന്നിവ പ്രധാന ഉപകരണങ്ങളായി കണ്ടു.
- 1978-ൽ (1979-ന് പകരം) ജനതാ പാർട്ടി സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതോടെ പദ്ധതി അവസാനിപ്പിച്ചു.

റോളിംഗ് പ്ലാൻ (1978-80):

- ജനതാ ഗവൺമെന്റ് 1978-1983 ലെ ഒരു പദ്ധതി മുന്നോട്ടുവച്ചു. എന്നാൽ, സർക്കാർ 2 വർഷം മാത്രമേ നിലനിന്നുള്ളൂ. 1980-ൽ കോൺഗ്രസ് സർക്കാർ വീണ്ടും അധികാരത്തിൽ വരികയും മറ്റൊരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആറാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1980-85):

- ഫോക്കസ്- ദേശീയ വരുമാനത്തിൽ വർദ്ധനവ്, സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ നവീകരണം, ദാരിദ്ര്യത്തിലും തൊഴിലില്ലായ്മയിലും തുടർച്ചയായ കുറവ് ഉറപ്പാക്കൽ, കുടുംബാസൂത്രണത്തിലൂടെയുള്ള ജനസംഖ്യാ നിയന്ത്രണം തുടങ്ങിയവ

ഏഴാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1985-90):

- ഫോക്കസ് - ഭക്ഷ്യധാന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വളർച്ച, വർദ്ധിപ്പിച്ച തൊഴിലവസരങ്ങൾ, ആസൂത്രണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന കുടിയാന്മാരുടെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ ഉത്പാദനക്ഷമത
- പദ്ധതി വളരെ വിജയകരമായിരുന്നു, സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ ലക്ഷ്യമിടുന്ന 5% ത്തിൽ നിന്ന് 6% വളർച്ചാ നിരക്ക് രേഖപ്പെടുത്തി.

എട്ട് പഞ്ചവത്സര പ്ലാൻ (1992-97):

- കേന്ദ്രത്തിലെ രാഷ്ട്രീയ അനിശ്ചിതത്വം കാരണം എട്ടാം പദ്ധതി രണ്ട് വർഷത്തേക്ക് മാറ്റിവച്ചു
- 1990-91 കാലഘട്ടത്തിൽ പേയ്മെന്റ് ബാലൻസ് മോശമായതും പണപ്പെരുപ്പവും പ്ലാൻ ലോഞ്ച് ചെയ്യുന്ന സമയത്തെ പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളായിരുന്നു.
- മോശം സാമ്പത്തിക സാഹചര്യത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനും 5.6% വാർഷിക ശരാശരി വളർച്ച കൈവരിക്കുന്നതിനുമായി പദ്ധതി കർശനമായ നയ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു.
- എട്ടാം പദ്ധതി കാലയളവിലെ പ്രധാന സാമ്പത്തിക ഫലങ്ങളിൽ ചിലത് ദ്രുതഗതിയിലുള്ള സാമ്പത്തിക വളർച്ച, കൃഷിയുടെയും അനുബന്ധ മേഖലയുടെയും ഉയർന്ന വളർച്ച, ഉൽപ്പാദന മേഖല, കയറ്റുമതി, ഇറക്കുമതി വളർച്ച, വ്യാപാരം, കറന്റ് അക്കൗണ്ട് കമ്മി എന്നിവയിലെ പുരോഗതി എന്നിവയാണ്.

ഒമ്പതാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (1997-2002):

- നാല് പ്രധാന മാനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഇത് വികസിപ്പിച്ചത്: ജീവിത നിലവാരം, ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയുള്ള തൊഴിൽ സൃഷ്ടിക്കൽ, പ്രാദേശിക സന്തുലിതാവസ്ഥ, സ്വാശ്രയത്വം.

byjusexamprep.com

പത്താം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2002-2007):

- 8% ജിഡിപി വളർച്ചാ നിരക്ക് കൈവരിക്കാൻ
- 2007-ഓടെ ദാരിദ്ര്യാനുപാതം 5 ശതമാനം കുറയ്ക്കൽ
- പത്താം പദ്ധതി കാലയളവിൽ തൊഴിൽ സേനയ്ക്ക് കൂട്ടിച്ചേർക്കലിലേക്ക് ലാഭകരമായ ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള തൊഴിൽ നൽകുന്നു
- 2007-ഓടെ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിലേക്കുള്ള സാർവത്രിക പ്രവേശനം
- സാക്ഷരതയിലും വേതന നിരക്കിലുമുള്ള ലിംഗ വ്യത്യാസങ്ങൾ 2007 ആകുമ്പോഴേക്കും കുറഞ്ഞത് 50% കുറയ്ക്കൽ 2001 നും 2011 നും ഇടയിൽ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയുടെ ദശാബ്ദനിരക്ക് 16.2% ആയി കുറയ്ക്കൽ
- പദ്ധതി കാലയളവിനുള്ളിൽ സാക്ഷരതാ നിരക്ക് 72% ആയും 2012 ഓടെ 80% ആയും വർദ്ധിപ്പിക്കുക
- 2007-ഓടെ വനത്തിന്റെയും മരങ്ങളുടെയും വ്യാപനം 25% ആയും 2012-ഓടെ 33% ആയും വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- 2007-ഓടെ എല്ലാ പ്രധാന മലിനമായ നദികളും 2012-ഓടെ മറ്റ് വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ട്രീറ്റുകളും വൃത്തിയാക്കുക.

പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2007-2012):

- ജിഡിപി വളർച്ച 8% ൽ നിന്ന് 10% ആയി ത്വരിതപ്പെടുത്തുക. കാർഷിക ജിഡിപി വളർച്ചാ നിരക്ക് പ്രതിവർഷം 4% ആയി ഉയർത്തുക
- 70 ദശലക്ഷം പുതിയ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള തൊഴിലില്ലായ്മ 5 ശതമാനത്തിൽ താഴെയായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക
- അവിദഗ്ദ തൊഴിലാളികളുടെ യഥാർത്ഥ വേതന നിരക്ക് 20% വർദ്ധിപ്പിക്കുക
- സാക്ഷരതയിലെ ലിംഗ വ്യത്യാസം 10 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിലേക്ക് പോകുന്ന ഓരോ കൂട്ടരുടെയും ശതമാനം നിലവിലെ 10% ൽ നിന്ന് 15 % ആയി വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- മൊത്തം ഫെർട്ടിലിറ്റി നിരക്ക് 2.1 ആയി കുറയ്ക്കുക
- 2011-12 ഓടെ 0-6 പ്രായത്തിലുള്ളവരുടെ ലിംഗാനുപാതം 935 ആയും 2016-2017 ഓടെ 950 ആയും ഉയർത്തുക
- 2009-ഓടെ എല്ലാവർക്കും ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കുക
- 2011-12-ഓടെ എല്ലാ പ്രധാന നഗരങ്ങളിലെയും വായു ഗുണനിലവാരത്തിന്റെ WHO നിലവാരം കൈവരിക്കുക
- 2016-17 ആകുമ്പോഴേക്കും ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത 20 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക

byjusexamprep.com

നീതി ആയോഗ്

- **ജനുവരി 1 ,2015** ൽ സ്ഥാപിതമായ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഒരു പോളിസി തിങ്ക് ടാങ്കാണ് **NITI ആയോഗ്**, ഇന്ത്യയെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ദേശീയ സ്ഥാപനം.
- ആസൂത്രണ കമ്മീഷനെ മാറ്റിസ്ഥാപിച്ചു.
- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനും '**താഴെ നിന്ന് മുകളിലേക്ക്**' സമീപനത്തിലൂടെ സഹകരണ ഫെഡറലിസം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഇതിന് ഇരട്ട ലക്ഷ്യമുണ്ട്. അതിന്റെ സംരംഭങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ
    - ആക്ഷൻ പ്ലാൻ- 3 വർഷം
    - സ്ട്രാറ്റജി പ്ലാൻ- 7 വർഷം
    - വിഷൻ പ്ലാൻ- 15
- NITI ആയോഗ് അതിന്റെ കേന്ദ്രത്തിൽ രണ്ട് കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു: **'ടീം ഇന്ത്യ ഹബ്'** & **'നോളജ് ആൻഡ് ഇന്നൊവേഷൻ ഹബ്'.**
- **നീതി ആയോഗ് അംഗങ്ങൾ:**
    - അധ്യക്ഷൻ: **ശ്രീ നരേന്ദ്ര മോദി**
    - വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ: **ഡോ.രാജീവ് കുമാർ**
    - മുഴുവൻ സമയ അംഗം: **പ്രൊഫ.രമേഷ് ചന്ദ്**
    - മുഴുവൻ സമയ അംഗം: പ്രൊഫൈൽ -**ശ്രീ വി.കെ. സരസ്വത്**
    - മുഴുവൻ സമയ അംഗം: പ്രൊഫൈൽ- **ഡോ. വി.കെ. പോൾ**
    - ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ: **ശ്രീ അമിതാഭ് കാന്ത്**

byjusexamprep.com